

Sygn. akt *V Ca 2192/15*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bogusława Jarmołowicz-Łochańska
Sędziowie:	SO Agnieszka Łukaszuk (spr.) SR (del.) Ewa Suchecka-Bartnik
Protokolant:	st.sekr.sąd. Małgorzata Żurad – Roś

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2016 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy

z powództwa W. w W.

przeciwko M. A.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy - Woli w Warszawie

z dnia 5 marca 2015 r., sygn. akt I C 3316/14

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddala;**
- 2. zasądza od W. w W. na rzecz M. A. kwotę 1.000,00 zł (jeden tysiąc złotych) tytułem zwrotu kosztów w instancji odwoławczej;**

3. nakazuje pobrać od W. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie kwotę 1.332 (tysiąc trzysta trzydzieści dwa) złote tytułem nieuiszczonej przez pozwanego części opłaty od apelacji.

Sygn. akt V Ca 2192/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 6 października 2014 r. W. w W. wniosła o zasądzenie od M. A. tytułem zwrotu kosztów nauki kwoty 46.628,82 zł wraz ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym referendarz sądowy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. Pozwany M. A. we wniesionym skutecznie sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Wyrokiem z dnia 5 marca 2015 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Woli zasądził od M. A. na rzecz W. w W. kwotę 46.628,82 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 6 października 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4.749,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach:

Dnia 25 sierpnia 2011 r. M. A. zawarł z Rektorem - K. umowę Nr (...) dotyczącą warunków zwrotu kosztów poniesionych przez Ministerstwo Obrony Narodowej i (...) Akademię (...) z tytułu odbywania służby kandydackiej przez kandydata na żołnierza zawodowego. Zgodnie z § 1 przedmiotowej umowy uczelnia zobowiązała się do przyjęcia M. A. na studia stacjonarne, a także do pokrycia kosztów jego nauki, które zostały określone na kwotę 70.474,20 zł (§ 2). Kandydat na żołnierza zawodowego miał być zobowiązany do zwrotu kosztów jego utrzymania i nauki w całości w przypadku: przerwania nauki oraz zwolnienia ze służby kandydackiej z przyczyn określonych w art. 134 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz 4-9 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Ponadto miałyby on zwrócić powyższe koszty proporcjonalnie do czasu trwania nauki w przypadku zwolnienia z zawodowej służby wojskowej w okresie dwa razy dłuższym od czasu trwania nauki, na podstawie art. 111 pkt 1,4, 6-7, pkt 9 lit. a i pkt 11-16 oraz art. 112 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy. Nadto, tego samego dnia Rektor - (...) wydał rozkaz personalny Nr 28 o powołaniu do czynnej służby wojskowej pozwanego pełnionej jako służba kandydacka.

Dziekan Wydziału (...) wnioskiem z dnia 25 listopada 2013 r. skierowanym do Rektora - K. wniósł o zwolnienie M. A. z czynnej służby wojskowej pełnionej jako służba kandydacka na żołnierza zawodowego z uwagi na brak postępów w nauce i niespełnianie wymogów do rejestracji na kolejny semestr. W dniu 16 grudnia 2013 r. o zwolnienie pozwanego ze służby kandydackiej wniósł także Kierownik Studium (...) ze względu na zaległości z przedmiotu wychowanie fizyczne.

Decyzją Nr (...) wydaną w dniu 27 stycznia 2014 r. przez Rektora- (...) Akademii (...), M. A. został zwolniony ze służby wojskowej pełnionej, jako służba kandydacka. Następnie rozkazem dziennym z dnia 24 kwietnia 2014 r. Rektora - (...) nakazano skreślić pozwanego z ewidencji i zaopatrzenia finansowego z dniem 16 kwietnia 2014 r. oraz z innych świadczeń z dniem 17 kwietnia 2014 r., a także wskazano, że na pozwanym ciąży obowiązek zwrotu równowartości kosztów zakwaterowania, umundurowania, wyżywienia oraz innych nieodpłatnych świadczeń pieniężnych i rzeczowych otrzymanych w związku z nauką, a które zostały określone w umowie nr (...).

Pismem z dnia 29 kwietnia 2014 r. pozwany został wezwany do zapłaty 46.628,82 zł na podstawie § 4 umowy nr (...). Wezwanie to pozwany odebrał w dniu 16 maja 2014 r.

W dniu 21 lipca 2014 r. M. A. zawarł z Jednostką Wojskową Nr (...) w M. kontrakt na wykonywanie obowiązków w ramach Narodowych Sił Rezerwowych. Kontrakt ten został zawarty na okres dwóch lat.

Na tle tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy uznał, że powództwo jako zasadne podlegało uwzględnieniu w całości.

Sąd Rejonowy wskazał, iż wobec zwolnienia M. A. ze służby kandydackiej oraz związanej z nią nauki w (...) Akademii (...), podstawę wytoczenia powództwa stanowił § 4 umowy zawartej przez strony dnia 25 sierpnia 2011 r., wedle którego, kandydat na żołnierza zawodowego w razie przerwania nauki, bądź też zwolnienia ze służby kandydackiej jest zobowiązany do zwrotu kosztów utrzymania i nauki, od których dotychczas był zwolniony. Pozwany nie kwestionował zaś zarówno samego zawarcia umowy ze stroną powodową, jak również faktu zwolnienia go przez Rektora - (...) Akademii (...) z czynnej służby wojskowej pełnionej, jako służba kandydacka. W toku procesu podnosił on jedynie, iż zawarł kontrakt na wykonywanie obowiązków ramach Narodowych Sił Rezerwowych i z tych względów powództwo jest niezasadne.

Sąd Rejonowy wskazał, iż zasady naboru, kształcenia i przebiegu służby kandydackiej na żołnierzy zawodowych reguluje ustawa z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych tj. art. 54 ust. 1 i ust. 2, art. 124 i art. 134 ust. 1 pkt 4 tej ustawy, przy czym w przypadku pozwanego należy wziąć pod uwagę jej brzmienie na dzień 25 sierpnia 2011 r. (vide art. 4 ustawy z dnia 11 października 2013 r., o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw). Ponadto szczegółowe warunki i tryb powoływania do służby kandydackiej w dacie zawierania umowy przez strony regulowało rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 marca 2010 r. w sprawie służby wojskowej kandydatów na żołnierzy zawodowych oraz rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 czerwca 2010 r. w sprawie nauki żołnierzy zawodowych i kandydatów na żołnierzy zawodowych.

Następnie Sąd I instancji podniósł, że strony łączyła umowa nr (...) dotycząca warunków zwrotu kosztów poniesionych przez Ministerstwo Obrony Narodowej i Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego z tytułu odbywania służby kandydackiej przez kandydata na żołnierza zawodowego, na mocy której pozwany zobowiązał się do zwrotu kosztów nauki i utrzymania wynoszących 70.474,20 zł, w przypadku przerwania nauki lub zwolnienia ze służby kandydackiej z przyczyn określonych w art. 134 ust. 1 pkt 1 i 4- 9 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, zaś pozwany prawomocną decyzją z dnia 27 stycznia 2011 r. nr 17/KADR Rektora-Komendanta zwolniony został z czynnej służby wojskowej pełnionej jako służba kandydacka na żołnierza zawodowego. Powód zatem uprawniony był do skierowania do pozwanego wezwania do zapłaty z dnia 29 kwietnia 2014 r. kwoty 46.628,82 zł w terminie 14 dni od otrzymania wezwania, która to kwota stanowi iloczyn dziennego kosztu utrzymania i nauki Kandydata na żołnierza zawodowego (48,27 zł) i liczby dni odbywania przez pozwanego służby kandydackiej i pobierania nauki (od 25 sierpnia 2011 r. do 16 kwietnia 2014 r. - 966 dni). Z uwagi zaś na brak uregulowania przedmiotowej należności w określonym terminie powództwo należało uznać za zasadne.

Zdaniem Sądu Rejonowego na uznanie nie zasługiwał podnoszony przez pozwanego zarzut naruszenia art. 134a ust. 1 ww. ustawy w jej obecnym brzmieniu zgodnie z którym w przypadku zwolnienia żołnierza ze służby kandydackiej na podstawie art. 134 ust. 1 pkt 4 i 9 zwalnia się go z obowiązku zwrotu kosztów, o których mowa w art. 124 ust. 6, w przypadku powołania do zawodowej służby wojskowej lub pełnienia czynnej służby wojskowej na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku wykonywania obowiązków w ramach Narodowych Sił Rezerwowych – przez okres dwa razy dłuższy niż okres pełnienia służby kandydackiej, za który nalicza się koszty. Przepis ten nie znajduje bowiem zastosowania z uwagi na treść przepisu art. 4 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z którym sprawy wszczęte, lecz niezakończone ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi się według przepisów dotychczasowych. Sąd Rejonowy podniósł, że jakkolwiek decyzja wobec pozwanego została wydana w dniu 27 stycznia 2014 r., to jednak była ona powiązana z decyzją (rozkazem) z 25 sierpnia 2011 r., na mocy której pozwany został przyjęty do czynnej służby wojskowej pełnionej jako służba kandydacka.

Sąd Rejonowy zaznaczył również, że nawet gdyby przyjąć, iż przepis art. 134a ust. 1 w obecnym brzmieniu znajduje zastosowanie w okolicznościach przedmiotowej sprawy, to i tak pozwany nie spełnił przesłanek określonych tym przepisem. Pozwany był bowiem studentem przez 966 dni, a więc przeszło 2,5 roku. Tym samym na mocy wskazanego powyżej przepisu mógłby zostać zwolniony z obowiązku zwrotu kosztów po okresie wykonywania obowiązków w ramach Narodowych Sił Rezerwowych przez okres przeszło 5 lat. Tymczasem, jego kontrakt z NSR zawarty został na 2 lata.

Zdaniem Sądu Rejonowego pozwany nie spełnił również warunków określonych przepisem art. 134 ustawy z dnia 11 września 2003 r., w brzmieniu sprzed 5 grudnia 2013 r. stanowiącym, że w przypadku zwolnienia żołnierza ze służby kandydackiej na podstawie art. 134 ust. 1 pkt 4 i 9 zwalnia się go z obowiązku zwrotu kosztów, o których mowa w art. 124 ust. 6, w przypadku pełnienia czynnej służby wojskowej na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Pozwany nie przedstawił bowiem karty powołania, brak było zatem możliwości uznania go za żołnierza w czynnej służbie wojskowej zgodnie z art. 59 i 60 tej ustawy.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł pozwany zaskarżając wyrok w całości i wnosząc o jego uchylenie oraz o zasądzenie od powoda kosztów. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił błąd polegający na nie uznaniu go za osobę pełniącą czynną służbę wojskową na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej skutkujący brakiem uznania, iż jest on zwolniony z obowiązku zwrotu kosztów dochodzonych pozwem.

Nadto na terminie rozprawy apelacyjnej pozwany wniósł o dopuszczenie dowodu z dokumentów potwierdzających fakt pełnienia przez niego zawodowej służby wojskowej począwszy od dnia 1 grudnia 2015 r., jak również przedłożył zaświadczenie o odbyciu kolejnych ćwiczeń wojskowych jako żołnierza rezerwy Narodowych Sił Rezerwowych w okresie od dnia 14 maja 2015 r. do dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie, co skutkowało zmianą zaskarżonego orzeczenia i oddaleniem powództwa.

Sąd Okręgowy co do zasady podzielił ustalenia stanu faktycznego dokonane przez Sąd Rejonowy i przyjął je za swoje, jednakże w oparciu o art. 382 k.p.c. na podstawie materiału dowodowego przedstawionego na rozprawie apelacyjnej dokonał ich uzupełnienia. Uwzględniając wniosek pozwanego Sąd dopuścił bowiem dowód z przedłożonych przez pozwanego dokumentów i na ich podstawie, jak również na podstawie niekwestionowanego przez stronę powodową oświadczenia pozwanego ustalił, iż pozwany od dnia 1 grudnia 2015 r. do chwili obecnej pełni zawodową służbę wojskową w (...) na stanowisku służbowym operator ruchu. Ujawnienie powyższej okoliczności, jak również odmienne od Sądu Rejonowego ustalenie, iż w sprawie mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w brzmieniu obowiązującym na datę orzekania skutkowało przeciwną oceną prawną dochodzonego roszczenia, a w konsekwencji koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku.

Dokonując oceny prawnej dochodzonego roszczenia wskazać należy, iż jego podstawę stanowi § 4 łączącej strony umowy z dnia 25 sierpnia 2011 r. dotyczącej warunków zwrotu kosztów poniesionych przez Ministerstwo Obrony Narodowej i W. z tytułu odbywania służby kandydackiej przez kandydata na żołnierza zawodowego. Zgodnie z zawartym tam uregulowaniem pozwany zobowiązał się do zwrotu kosztów utrzymania i nauki, w tym w przypadku zwolnienia go ze służby kandydackiej wskutek niespełnienia wymogów określonych w regulaminie studiów. Jednocześnie w § 7 umowy strony wskazały, iż w zakresie nieuregulowanym umową mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny. Tym samym uznać należy, iż powód i pozwany zgodzili się na inkorporowanie do treści łączącego ich stosunku prawnego postanowień odnoszących się do zwolnienia pozwanego z obowiązku zwrotu kosztów w sytuacji wskazanej w art. 134a wyżej wymienionej ustawy. Oceniając zatem zasadność żądania zwrotu kosztów należy rozważyć czy nie zachodzą przesłanki zwolnienia pozwanego z obowiązku zwrotu kosztów o których mowa w ww. artykule.

Wobec zmiany treści art. 134a ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w trakcie łączącego strony stosunku prawnego w pierwszej kolejności należało ustalić czy dla rozstrzygnięcia sporu między stronami znajdują zastosowanie przepisy przedmiotowej ustawy w brzmieniu sprzed, czy po zmianie ustawą z dnia 11 października 2013 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw.

Wskazać należy, że praktyka legislacyjna wprowadza generalną zasadę, iż wejście w życie nowego prawa ma ten skutek, że stosuje się od dnia wejścia w życie nowe normy. Tym samym, jeżeli przepis prawny reguluje treść stosunku prawnego – tj. wynikające z niego prawa i obowiązki – oddzielnie, w oderwaniu od stanu faktycznego, który wywołał powstanie go, to treść tę ocenia się od chwili wejścia w życie ustawy nowej według jej przepisów, chociażby stosunek trwał pod rządem ustawy dawnej. Obowiązuje zatem zasada bezpośredniego działania nowego prawa, chyba że przeciw jej zastosowaniu przemawiają ważne racje systemowe lub aksjologiczne (tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 8 listopada 2006 r. K 30/06). Nowa ustawa ma więc zastosowanie do zdarzeń prawnych powstałych po jej wejściu w życie, jak również do zdarzeń, które miały miejsce wcześniej, lecz trwają dalej po wejściu w życie nowej ustawy, chyba

że ustawodawca wypowie się wyraźnie w tej kwestii w przepisach przejściowych. Co istotnie przy tym, dokonując wykładni przepisu przejściowego nie można domniemywać jego znaczenia przez dodawanie niezapisanych w nim postanowień, czy pomijać tych, które zostały zapisane, a tym samym rozszerzać lub zawężyć jego zakresu działania.

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności faktycznych przedmiotowej sprawy wskazać należy, iż w ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy niewłaściwie przyjął, iż w przedmiotowej sprawie znajdzie zastosowanie art. 4 ww. ustawy z dnia 11 października 2013 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z którym sprawy wszczęte, lecz niezakończone ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi się według przepisów dotychczasowych. O ile bowiem przyjęcie pozwanego do czynnej służby wojskowej pełnionej jako służba kandydacka nastąpiło na mocy decyzji z dnia 25 sierpnia 2011 r., to już kwestia związana z ostatecznym rozliczeniem kosztów nauki i utrzymania pozwanego w czasie służby kandydackiej zaktualizowała się w momencie wydania kolejnej decyzji z dnia 27 stycznia 2014 r. o zwolnieniu pozwanego z czynnej służby wojskowej pełnionej jako służba kandydacka. Dopiero więc ta decyzja uruchomiła konieczność zwrotu przez pozwanego poniesionych przez powoda kosztów jego nauki i utrzymania w czasie służby kandydackiej. Skoro zaś przedmiotowa decyzja została wydana już po wejściu w życie ustawy z dnia 11 października 2013 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw, to do oceny zasadności dochodzenia przez powoda zwrotu kosztów nauki i utrzymania pozwanego, należy stosować przepisy ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w brzmieniu po wejściu w życie ww. ustawy, gdyż przepisy przejściowe nie przewidują innego porządku prawnego dla kontraktów zawartych przed nowelizacją.

Ustawa o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w brzmieniu po nowelizacji przewiduje z kolei w art. 134a, że zwalnia się żołnierza z obowiązku zwrotu kosztów poniesionych na utrzymanie i naukę, m. in. w przypadku powołania do zawodowej służby wojskowej. Jak ustalił zaś Sąd Okręgowy Rozkazem Personalnym nr (...) Komendanta (...) (...) (...) z dnia 12 listopada 2015 r. pozwany został powołany do zawodowej służby wojskowej pełnionej jako służba kontraktowa w korpusie szeregowych zawodowych (k.102) i w dniu 20 listopada 2014 r. zawarł kontrakt na pełnienie zawodowej służby wojskowej w okresie od dnia 1 grudnia 2015 r. do dnia 30 listopada 2017 r. (k. 105). Tym samym w ocenie Sądu Okręgowego niewątpliwie w dacie orzekania istniały przesłanki do zwolnienia M. A. z obowiązku zwrotu kosztów nauki i utrzymania, o których mowa w art. 134a.

Zdaniem Sądu Okręgowego nie można zgodzić się z twierdzeniami strony powodowej, że skoro dochodzone pozwem roszczenie powstało w okresie, gdy pozwany nie pełnił zawodowej służby wojskowej, to ww. art. 134a nie ma zastosowania. Wniosek powoda, że przesłanki wynikające z tego przepisu zostają spełnione wówczas, gdy powołanie do zawodowej służby wojskowej nastąpiło bezpośrednio po zwolnieniu ze służby kandydackiej stanowi nadinterpretację przedmiotowej normy prawnej, gdyż w żaden sposób nie wynika to z jej brzmienia.

Analiza językowa spornego przepisu wskazuje jednoznacznie, iż przewiduje on obligatoryjne zwolnienie żołnierza z obowiązku zwrotu kosztów w przypadku powołania go do zawodowej służby wojskowej bez względu na moment rozpoczęcia pełnienia tej służby. W przepisie tym wskazano bowiem, iż z obowiązku zwrotu kosztów zostaną zwolnieni żołnierze zwolnieni z kandydackiej służby wojskowej, którzy „następnie” zostaną powołani do zawodowej służby wojskowej. Użyte sformułowanie nie daje zatem podstaw do uznania, iż powołanie do zawodowej służby wojskowej winno nastąpić „natychmiast” czy też „bezpośrednio” po zwolnieniu z kandydackiej służby wojskowej. Art. 134a ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych nie zakłada ograniczeń czasowych, na jakie wskazuje strona powodowa, nie uzależnia zwolnienia z obowiązku zwrotu kosztów wynikłych z wygaśnięcia służby wojskowej kandydackiej od jakiegoś terminu, w ciągu którego mają powstać okoliczności uprawniające do tego zwolnienia. Wykładnia językowa ma zaś pierwszeństwo przy interpretacji przepisów prawa, gdyż prymat językowych reguł jest podstawowym warunkiem funkcjonowania prawa w państwie prawnym. Nie można zatem przyjąć, że skoro pozwany w chwili powstania obowiązku zwrotu kosztów i wezwania do zapłaty, nie pozostawał w żadnym stosunku prawnym, który uprawniałby go do zwolnienia z zobowiązania umownego, to mimo pełnienia przez niego od dnia 1 grudnia 2015 r. zawodowej służby wojskowej, brak jest podstaw do zastosowania tego przepisu w dacie orzekania przez Sąd. Uznanie, że tylko pełnienie przez żołnierza zawodowej służby wojskowej w dacie zwolnienia go ze służby kandydackiej daje podstawę do zwolnienia z obowiązku zwrotu żądanych kosztów, prowadziłoby do dodania niezapisanych w przedmiotowym

artykule postanowień dotyczących ograniczeń czasowych. Wydaje się przy tym, iż celem wprowadzenia postanowienia jednoznacznie obligującego, w przypadku powstania określonych okoliczności, do zwolnienia żołnierzy z obowiązku zwrotu równowartości poniesionych kosztów na jego utrzymanie i naukę, było dostosowanie przepisów do aktualnych potrzeb służby wojskowej, zapewnienie jej stabilizacji i zatrzymanie żołnierzy w służbie zawodowej. Zasadnym jest również przyjęcie, iż wprowadzenie możliwości uzyskania przedmiotowego zwolnienia stanowić ma zachętę do ubiegania się przez żołnierza zwolnionego ze służby kandydackiej o powołanie do zawodowej służby wojskowej i dalsze wykonywanie obowiązków żołnierza.

Dodatkowo wskazać należy, iż uzasadnienie do projektu ustawy z dnia 11 października 2013 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw także nie zawiera jakiegokolwiek wzmianki co do ewentualnego ograniczenia czasowego w zakresie powołania żołnierza do zawodowej służby wojskowej jako przesłanki gwarantującej zwolnienie go z obowiązku zwrotu kosztów utrzymania i nauki. Ustawodawca wskazał w nim jedynie, że podobny mechanizm tj. zwolnienie z obowiązku zwrotu kosztów, o których mowa w art. 124 ust. 6 wojskowej ustawy pragmatycznej należy zastosować do żołnierzy zwolnionych ze służby kandydackiej w pierwszym roku studiów w uczelni wojskowej.

Na gruncie niniejszej sprawy znajdują zatem zastosowanie przepisy ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 11 października 2013 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw. Skoro zaś apelujący od dnia 15 grudnia 2015 r. pełni zawodową służbę wojskową, to zachodzi sytuacja zwalniająca go, na podstawie art. 134a ustawy z dnia 11 września 2003 r., z obowiązku zwrotu dochodzonych przez powoda kosztów. Jednocześnie Sąd Okręgowy wskazuje, że wobec zaistnienia po stronie pozwanego pierwszej okoliczności uprawniającej do zwolnienia go z obowiązku zwrotu kosztów wynikłych z wygaśnięcia służby kandydackiej, kwestia czy apelujący spełnia także przesłanki co do zwolnienia z powodu pełnienia czynnej służby wojskowej na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, nie miała już znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

W tym miejscu dodać również należy, że regulowane w art. 134a zwolnienie żołnierza z obowiązku zwrotu kosztów nie jest już obecnie indywidualną sprawą rozstrzyganą w drodze decyzji administracyjnej. Powołanie do służby kandydackiej następuje bowiem po wydaniu rozkazu o powołaniu do służby i podpisaniu umowy określającej warunki zwrotu kosztów związanych z utrzymaniem i nauką kandydata w razie zwolnienia ze służby kandydackiej w przypadkach wskazanych w ustawie. Tego rodzaju umowa, zawierana pomiędzy kandydatem na żołnierza zawodowego a powodem, jest umową cywilnoprawną i dlatego należy przyjąć cywilnoprawny charakter czynności podejmowanych w związku z dochodzeniem kosztów związanych z utrzymaniem i nauką kandydata.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił.

O kosztach w instancji odwoławczej Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasądając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.000,00 zł tytułem opłaty od apelacji. Nadto na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd Okręgowy nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie kwotę 1.332,00 zł tytułem nieuiszczonej przez pozwanego części opłaty od apelacji.